

Handläggare
Sandra Ehne
Telefon: 08-50818122**Till**
Farsta stadsdelsnämnd
2025-12-18

Motion angående att HBTQ+-certifiera hemtjänsten, KS 2025/1119. Remiss

Svar på motion från Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I en motion från Moderaterna yrkar motionären på att Stockholms stad ska HBTQ+-certifiera hemtjänsten och påbörja samverkan med berörda intresseorganisationer för att stärka bemötandet av HBTQ+-personer som tar del av äldreomsorgen i Stockholms stad.

Äldreomsorgen inom Farsta stadsdelsförvaltning arbetar sedan tidigare med stadens koncept med hbtq-diplomering, men har enbart diplomerat ledningsgrupp och beställare (handläggare), inte utförarverksamheterna där hemtjänsten ingår. Det beror framför allt på schematekniska utmaningar kopplade till utbildningsformat och vikarietäckning. Inför 2026 tas nya diplomutbildningar fram av Stockholms stad, inklusive om hbtqi-frågor, som ska vara mer flexibla i sin utformning. Äldreomsorgen i Farsta planerar för att all personal ska genomgå dessa.

Samverkan med civilsamhällets hbtqi-organisationer stärks genom såväl Stockholms stads program för mänskliga rättigheter som den föreslagna handlingsplan om hbtqi-frågor som är ute på remiss, och stadens budget för 2026.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionärens förslag men ser det som omhändertaget inom ramen för planerad verksamhet.

Bakgrund

Farsta stadsdelsnämnd har mottagit en motion om att HBTQ+-certifiera hemtjänsten, för yttrande senast 18 december 2025.

I motionen hänvisas till Folkhälsomyndighetens ”Hälsa och livsvillkor bland äldre hbtq-personer – En kartläggande

litteraturoversikt av svensk forskning 2012–2022” som bland annat beskriver den stora oro som många äldre hbtqi-personer känner inför att behöva vård och omsorg. Rapporten presenterar sju utvecklingsområden, varav det första är:

- Behov av kontinuerlig och systematisk kompetensutveckling om äldre hbtqi-personers hälsa, livsvillkor och vård- och omsorgsbehov för personal inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård.

Hösten 2024 kom Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna (Dnr KS 2023/1159). Under hösten 2025 är en handlingsplan ute på remiss som specificerar hur stadens verksamheter ska arbeta med just hbtqi-frågor kopplat till programmet (Dnr KS 2025/836). I handlingsplanen finns väldefinierade mål, aktiviteter och exempel om både kompetensutveckling och samverkan med civilsamhället. Sedan tidigare finns Stockholms stads Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018–2022 (Dnr 171–116/2017).

Att hbtqi-certifiera en verksamhet är en förhållandevis omfattande utbildnings- och organisationsutvecklingsinsats som erbjuds av RFSL genom dess utbildningsbolag RFSL AB. Stockholm stad har istället, tillsammans med lokalföreningen RFSL Stockholm, tagit fram och arbetat med ett koncept som kallas hbtq-diplomering. Det arbetet avslutades under våren 2025. Just nu pågår ett arbete med att ta fram stadens nya MR-utbildningar. Det handlar om två diplomutbildningar, en mot rasism och en om hbtqi-frågor.

Ledningsgruppen för Farstas äldreomsorg har hbtq-diplomerats två gånger de senaste åren, en gång under 2017 och en gång under 2024 med färdig diplomering 2025. Det betyder att hemtjänstens chefer har diplomerats. Beställare äldre, det vill säga de socionomer som handlägger våra äldres ärenden inklusive hemtjänst, hbtq-diplomerades under 2023 med färdig diplomering 2024. Löpande kompetensutveckling görs av all personal. Under hösten 2025 ska alla ha gått webbkurser om hbtqi-frågor kopplade till omsorgsroller.

Ärendet

Motionären skriver ”Att bli illa bemött eller kränkt på grund av sin identitet eller läggning i sitt hem när man är i behov av stöd och hjälp är ett allvarligt brott mot den enskildes integritet. Ens hem ska vara en trygg plats och ingen ska behöva känna ett behov av att dölja vem man är när hemtjänsten kommer på besök.” och att ”Stockholm ska vara en plats där man kan välja hur man ska leva sitt liv, även när man börjar bli äldre och behöver hjälp i vardagen.”

Motionären yrkar

- Att Stockholms stad omedelbart börjar arbetet med att HBTQ+-certifiera hemtjänsten
- Att Stockholms stad påbörjar samverkan med berörda intresseorganisationer för att stärka bemötandet av HBTQ+ personer som tar del av äldreomsorgen i Stockholms stad

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg i Farsta stadsdelsförvaltning

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på motionärens förslag och håller med om motionärens analys, inklusive vikten av att erbjuda en trygg och inkluderande vård och omsorg för alla äldre, oavsett vem du är.

Vidare ser förvaltningen att motionens förslag ligger i linje med såväl det egna utvecklingsarbetet, som ambitionerna i stadens gemensamma program för mänskliga rättigheter. Den handlingsplan om stadens arbete med hbtqi-frågor som är ute på remiss under hösten 2025 lyfter såväl vikten av kompetensutveckling som samverkan med berörda hbtqi-organisationer som exempelvis RFSL och Stockholm Pride. Både inom och utöver dessa finns också relevanta organisationer som arbetar specifikt för exempelvis transpersoners rättigheter och seniorer. Stockholm har nu två seniorboenden för hbt-personer, ett på Gärdet och ett i Dalen i Enskede. Dessa besitter givetvis djup expertkunskap.

Förvaltningen har under de senaste åren prioriterat att hbtq-diplomera ledningsgrupp och beställarorganisation. Det är utmanande att göra samma typ av insats på utförarsidan – inom vård- och omsorgsboenden och hemtjänst – även om behovet givetvis finns. Utmaningen är framför allt schemateknisk, det är svårt att samla personalen i den omfattning som formatet kräver och samtidigt finansiera vikarietäckning.

Just nu pågår ett arbete inom staden med att ta fram nya MR-utbildningar. Det handlar om två diplomutbildningar, en mot rasism och en om hbtqi-frågor. Ett av skälen till omtaget är just att utöka möjligheten för fler personalgrupper att genomföra utbildningen. Upplägget blir mer digitalt och flexibelt. Farsta stadsdelsförvaltning föreslår i verksamhetsplanen för 2026 att all personal ska genomgå en av de två utbildningarna under 2026, och den andra under 2027, vilket i praktiken inkluderar all hemtjänstpersonal.

Mot bakgrund av hur stadens upphandlade utbildningar tidigare har sett ut, och hur planeringen ser ut framåt, föreslår förvaltningen att fortsatt planera för diplomering snarare än certifiering.

Förvaltningen ställer sig positiva till motionärens förslag, och ser det som hanterat inom ramen för planerad verksamhet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Karin Kollberg
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Jonas Wilhelmsson
Avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

Motion av Andréa Hedin (M) angående att HBTQ+-certifiera hemtjänsten

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2025-11-27
Jonas Wilhelmsson, Avdelningschef	2025-11-27